

15) A liberalizmus és a nacionalizmus hatása a nemzeti egységmozgalmakra (német egység)

Mutassa be az egységes német nemzetállam kialakulásának folyamatát! Ismertesse a német egység létrejöttének lehetőségeit, majd az egység megvalósulásának konkrét lépéseit! Felelete során használja a Középiskolai történelmi atlasz megfelelő térképét! Válaszában térjen ki a következőkre:

- A Német Szövetség a XIX. század közepén
- Poroszország gazdasági megerősödése
- A német egységhez vezető háborúk
- Az új német állam helye a XIX. század végi Európában

febr. 16-21:32

Német-Római Birodalom

vestfáliai béke (1648) 300 kis állam

- 1815. bécsi béke - Német Szövetség - 39 tag (benne Ausztria)
- 1848. Frankfurti Szövetségi Gyűlés - német egység + alkotmányosság
- eredménytelen

a) nagynémet megoldás - Ausztria vezetésével - laza föderáció - Német Szöv. + Habsburg Birodalom államai - 1848-ban a 36 millióból csak 8 millió német

b) kismémet megoldás - Poroszország (Hohenzollern) vezetésével (a brandenburgi választófejedelemség és az egykori német lovagrend területén kialakult porosz hercegség egyesüléséből jött létre a Hohenzollern család uralma alatt. I. Frigyes 1701-ben saját maga tette fejére a koronát)

- 1848-ban a 16/14 mill. német
- egységesebb, protestáns vezetésű,
- Napóleon után (1/3-át elfoglalta) modernizáció: a nemesség adózása, jobbágyfelszabadítás - megválthatta a birtokát, ha földjei egy részét átadta, Poroszországban a jobbágyfelszabadítás érintetlenül hagyta a nagybirtokot (porosz-utas fejlődés). A nagybirtokon a mezőgazdaságot modernizálták. A kisparaszti gazdaságok közül sok tönkrement, a volt gazdák mint munkaerő, a nagyipar rendelkezésére álltak.
- céhek eltörlése,
- 1848-tól korlátozott alkotmányosság
- maradt a nagybirtok - tőkés mezőgazdaság - junkerek
- gyors iparosodás, nehézipar (Ruhr-vidék, Szilézia) - vasútépítés

febr. 16-22:05

„A kedvezőbb feltételek mellett a gazdaság fejlődése felgyorsult. A német államok szénbányászata az 1850-es években a kontinensen az első helyre került, a gépgyártás a tíz évvel korábbihoz viszonyítva megháromszorozódott, a textiliparban pedig még ennél is gyorsabb ütemű volt a fejlődés. Az ipari fejlődés meggyorsította a városiasodást: Berlin lakossága meghaladta az egymilliót, a régebbi és az új ipari centrumok (Lipcse, Hamburg, Köln, Chemnitz) nagyvárosokká váltak, a Ruhr-vidéken pedig létrejött Európa legnagyobb nehézipari központja. Német területen a vasútépítés lélegzetállí-
j ló tempóban folyt. Berlint és Hamburgot valamennyi nagyvárossal összekötötték, és kapcsolat létesült az összes környező országgal is. Hamburg a kontinens legnagyobb kikötőjévé vált, és az angolok közül csak Londont engedte maga elé.”

Év	Németország	Anglia	Franciaország
1840	0,04	0,62	0,09
1850	0,16	1,29	0,37
1860	0,85	2,45	1,12
1870	2,48	4,04	1,85

A gőzgépek teljesítménye (millió lóerőben)

Év	km
1850	3869
1855	5089
1860	7169
1865	8654
1870	11532

Vasútvonalak
Poroszországban

febr. 16-21:47

1862. a porosz király (I.Vilmos) Otto von Bismarckot, a porosz junkerek (földbirtokosok) tehetséges képviselőjét nevezte ki miniszterelnökké. Nagy diplomáciai gyakorlata volt.

Bismarck parlamenti fölhatalmazás nélkül végrehajtotta a hadsereg fejlesztését. A nemesi származású tisztek vezette hadsereg független volt a parlamenttől. Bevezették az általános védkötelezettséget, és a legmodernebb haditechnikát alkalmazták (hátultöltős, vontcsövű fegyverek).

„Még egyszer nemzetünkhöz fordulok: Nagyon forró vérünk van, hajlamosak vagyunk arra, hogy túl sok terjedelmes fegyvert rakjunk testünkre, és mégis meg kell ezt tennünk. A németek nem liberálisizmust várnak Poroszországtól, hanem erőt. Bajorország, Württemberg, Baden eltűrhetik a liberálisizmust, senki sem tulajdonítja nekik Poroszország szerepét. Poroszországnak össze kell szednie és megőriznie erejét a megfelelő pillanatig, amelyet már nem egyszer elmulasztott. Poroszország háttára a bécsi béke után nem kedvez az egészséges állami életnek. A nagy kérdéseket nem beszéddel döntenek el vagy a többség határozatával (éppen ez volt a nagy tévedés 1848-ban és 1849-ben), hanem vassal és vérrel.”

(Részlet Bismarcknak a porosz országgyűlés költségvetési bizottságában elhangzott beszédéből - 1862)

febr. 16-21:54

1. 1864. schleswig-holsteini konfliktus - dánok »Au. és Porosz.

2. 1866. Bismarcknak sikerült egy osztrák-ellenes szövetséget létrehoznia

- olaszokkal szövetség

- Oroszország semleges - 1863. a lengyel szabadságharc leveréséhez engedte csapatai átvonulását

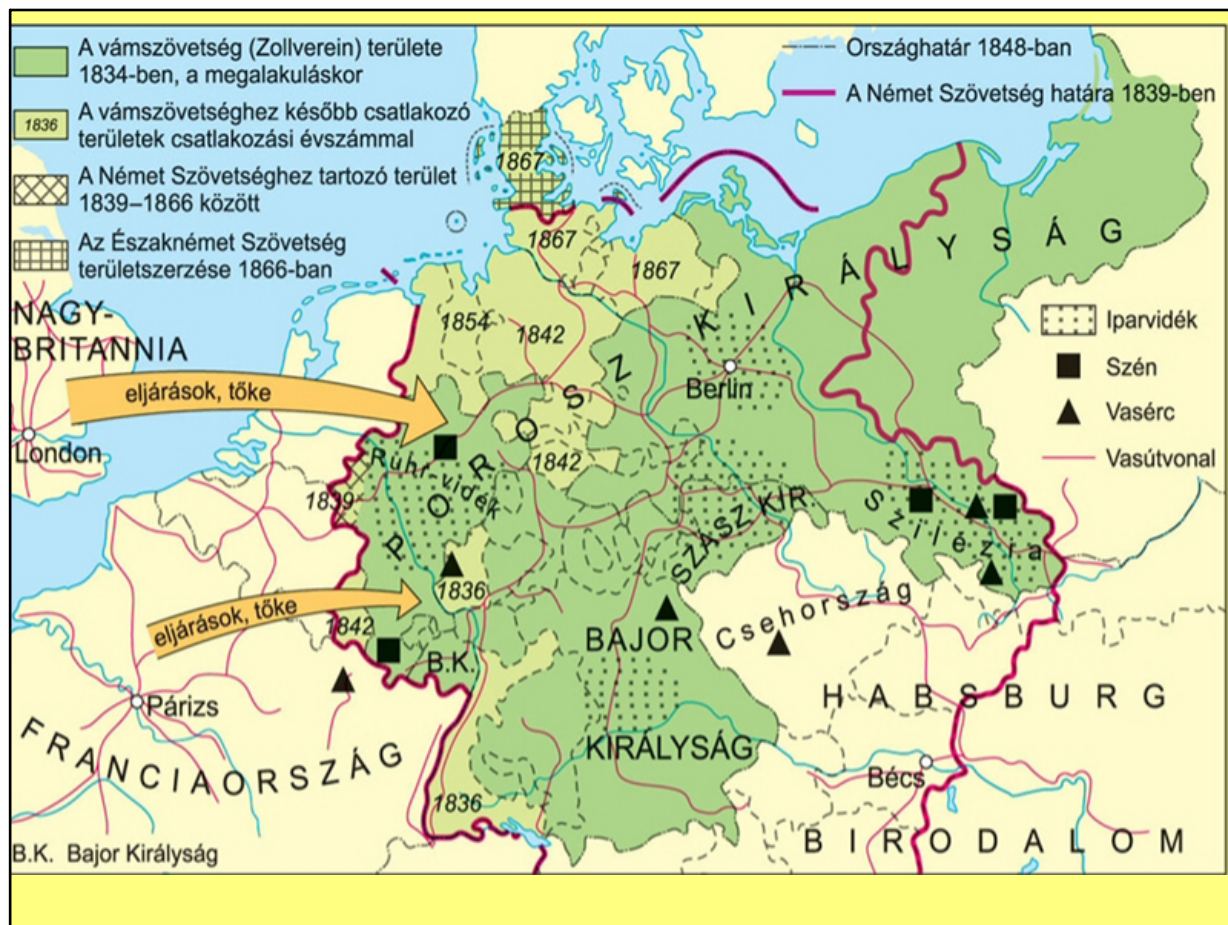
- III. Napóleonnak területi ígéretek casus belli - a Német Szöv. reformját elutasító Ausztriát zárják ki a szövetségből 1866. - Königrätz

- Moltke menne tovább, de B. megálljt - Olaszország megkapta Velencét, Poroszország létrehozta az Északnémet Szövetséget Ausztria nélkül

4. § Ő Felsége, Ausztria csá-szára elismeri az eddigi Német Szövetség feloszlását, és hozzájárul Németország újjá alakulásához az Osztrák Császárság részvétele nélkül. Éppen úgy megígéri Ő Felsége, hogy azon szorosabb szövetségi viszonyt elismeri, melyet Ő Felsége, Poroszország királya a Majna vonalától északra megállapítani fog, és kijelenti, miszerint egyetért azzal, hogy a vonaltól délre fekvő német államok olyan szövetségre lépjenek, melynek az Északnémet Szövetséggel való nemzeti kapcsolata kettőjük közötti megállapodás tárgya, és melynek nemzetközi függetlensége lesz."

(A prágai béke pontjaiból -1866)

febr. 16-22:03

febr. 16-22:14

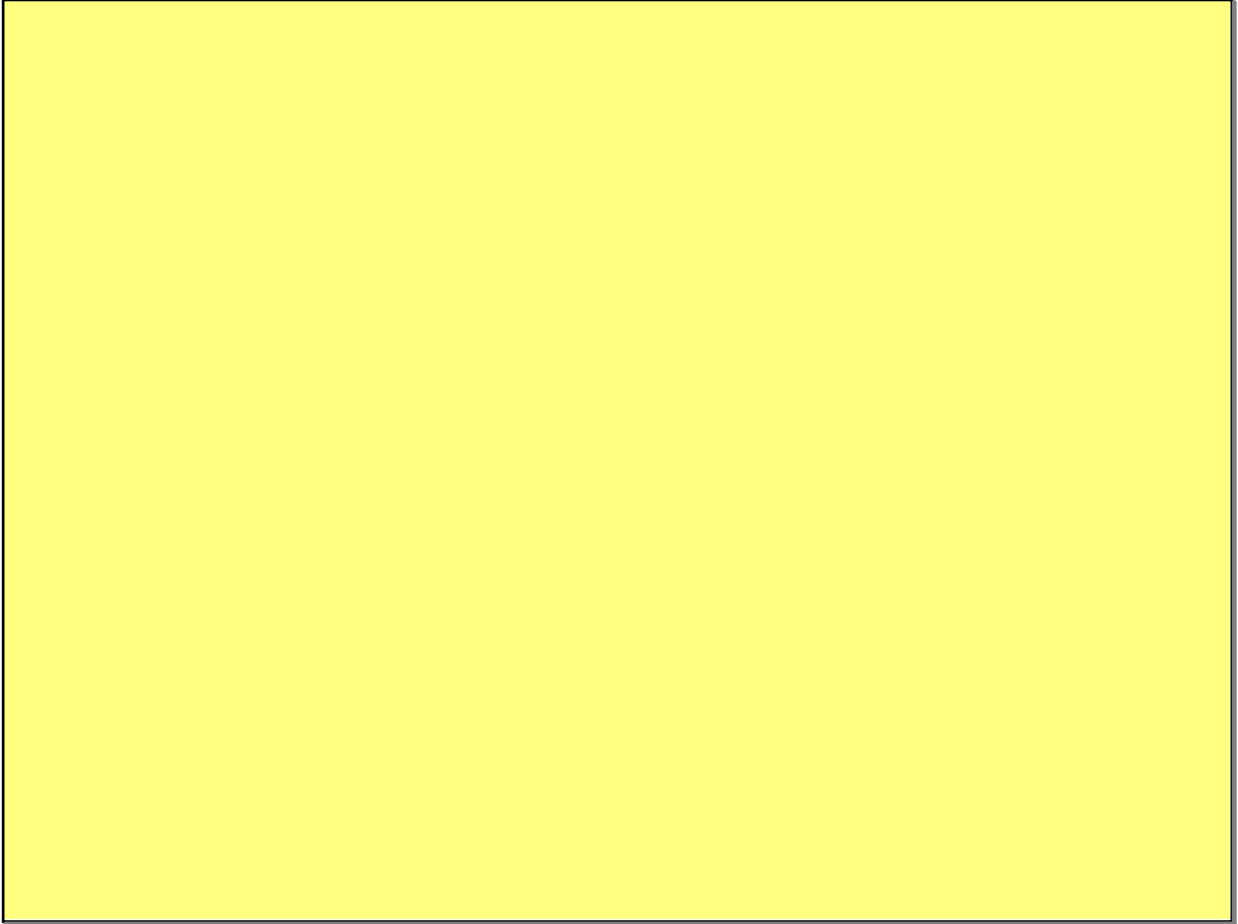
háború a franciák ellen

- a dél-német területeket Franciaországnak ígérte - nem teljesítette
- III. Napóleon üzent hadat, magára maradt
- 1870. szept.2. Sedan - III. Napóleon is fogságba esett
- két nap múlva Párizsban - köztársaság, porosz gyűrű
- 1871. jan. 18. a versailles-i palota tükörtermében kiáltották ki a német császárságot - ezzel is megalázzák Fr.o.-ot

febr. 16-22:12

febr. 16-22:16

márc. 12-23:13